

Lokální antibiotika

Účinky: protizánětlivý, nemají komedolytický efekt.

Indikace: zánětlivé formy akné.

Použití: v kombinaci s retinoidy, kyselinou azelaovou, benzoylperoxidem, s perorálním izotretinoinem nebo HAK, ne však s celkovými antibiotiky (vznik mikrobiální rezistence), doba aplikace ne delší než 3 měsíce.

Přípravky dostupné v ČR:

erytromycin: Aknemycin 2% roztok, Aknemycin plus 4% roztok (v kombinaci s 0,025% tretinoinem), Aknemycin 2000 2% mast, Zineryt 4% roztok (v kombinaci s 1,2% zinkacetátem),

klindamycin: Acnatac 1% gel (v kombinaci se 0,025% tretinoinem),

tetracyklin, chloramfenikol (jen magistraliter přípravky).

CELKOVÁ LÉČBA AKNÉ

Indikace: těžká a velmi těžká forma akné a středně těžká akné, kde kombinovaná lokální léčba nevedla k očekávanému zlepšení.

Perorální antibiotika

Indikace: středně těžká a těžká akné s velkým počtem zánětlivých lézí a postižením obličeje, zad, ramenou, dekoltu.

Účinek: antimikrobiální, protizánětlivý, imunomodulační, inhibují produkci volných radikálů.

Tetracyklinová ATB:

U dětí od 8 let věku, kontraindikována u gravidních a kojících.

Doxycylin – dávkování: prvních 10–14 dnů 200 mg denně, pak 100 mg až 50 mg denně po 12–24 týdnů NEBO prvních 5–10 dnů 200 mg denně, pak 100 mg denně 10 dnů, pak 50 mg denně po 12–24 týdnů.

Makrolidová ATB:

Azitromycin – dávkování – pulzní schéma – 500 mg denně po 3 dny, pak 7 dní pauza, opakovat 5 pulzů.

Hormonální antikoncepce

Kombinovaná orální kontracepce s obsahem antiandrogenního gestagenu – cyproteronacetát, drospirenon, dienogest nebo chlormadinonacetát. Výběr antikoncepce závisí na věku pacientky, typu akné, přítomnosti jiných znaků hyperandrogenismu a případných poruchách cyklu. Zahájení terapie nejméně 2 roky po menarché, po gynekologickém a v některých případech i endokrinologickém vyšetření.

Vakcinoterapie

Acnevac cps – bakteriální lyzát připravený z bakteriálních kmenů nejčastějších původců kožních zánětlivých onemocnění (*Staphylococcus aureus*, *Staphylococcus epidermidis*, *Propionibacterium acnes*), jedno balení obsahuje dávku na 3 měsíce, doporučuje se užívat alespoň 6 měsíců.

Indikace: lehká a středně těžká papulopustulózní akné.

Retinoidy (izotretinoin)

Indikace: těžké a rezistentní formy akné – těžká papulopustulózní akné, středně těžká nodulocystická akné, závažná nodulocystická a konglobátní akné.

Účinky: antiproliferační, protizánětlivý, komedolytický, snížení keratinizace.

Kontraindikován u těhotných a kojících žen, osob mladších 12 let, při hepatální insuficienci, hypervitaminóze A, zvýšené hladině lipidů v krvi a při souběžné léčbě tetracyklinovými antibiotiky.

Dávkování: v úvodu denní dávka 0,5 mg/kg/den, postupně možno snížit na 20 mg pro die, ponechat do celkové kumulativní dávky 120–150 mg/kg dle rozsahu a intenzity původního postižení. Optimální celková kumulativní dávka znamená minimální riziko exacerbace projevů akné.

Laboratorní kontroly: před léčbou a v průběhu léčby krevní obraz, hladiny tuků, jaterní enzymy.

Nejčastější nežádoucí účinky: teratogenicita, embryotoxicita, suchost kůže a sliznic, vyšší únavnost, zvýšení hladiny sérových lipidů a jaterních enzymů.